

SZAFARSTWO I MISJA

Tekst przewodni: 2 Kor 8,9.

Zakres studium: 2 Kor 8-9.

Część I: Przegląd

Wprowadzenie: Młoda przedsiębiorczyni Marta założyła niewielką firmę świadczącą usługi w dziedzinie zdrowia. Miała niewielu pracowników i skromny budżet, a powodzenie firmy było niepewne, ale wszyscy wierzyli w swoją misję.

Kiedy wpłynęły zyski z pierwszego kwartału działalności, zamiast ponownie wszystko zainwestować, jak robi większość nowych firm, Marta zasugerowała, żeby część zysków przeznaczyć na pomoc dla niedofinansowanych szkół, aby umożliwić im dostęp do narzędzi zdrowia psychicznego. Współpracownicy Marty nie byli pewni, czy to dobry pomysł.

- Czy nie powinniśmy poczekać, aż staniemy pewniej na nogi? - pytali.

Marta odpowiedziała:

- Gdybyśmy ofiarowali tylko wtedy, kiedy to łatwe, to czy byłaby to ofiarność? Kierujmy się celem, a nie zyskiem.

Tak więc firma złożyła dar. Nie była to duża suma, ale dość znacząca. Po kilku miesiącach okazało się, że dar ten otworzył nieoczekiwane nowe możliwości - nowych kontrahentów, informacje w mediach, a nawet zainteresowanie zamożnego inwestora, który podzielał wartości firmy.

Ta historia odzwierciedla przesłanie 2 Kor 8-9, zgodnie z którym szczodrość nie polega na czekaniu, aż będziemy „gotowi”, ale na zaufaniu Bogu i dawaniu z tego, co mamy, aby Bóg pomnażał to dla innych i dla nas.

Tematy lekcji: Szafarstwo jest najważniejszym przedmiotem tej lekcji, a będziemy je studiować rozważając trzy zasadnicze tematy 2 Kor 8-9:

1. Szczodrość jako wyraz łaski Bożej. Macedończycy ofiarowali z radością wbrew niedostatkom, okazując, że prawdziwa ofiarność płynie z serca, a nie z obfitości (2 Kor 8,1-5).

2. Chrystus, wzorzec szczodrości. Jezus poświęcił swoje niezmierne bogactwo i stał się ubogim, by ubogacić innych duchowo.

3. Finansowa uczciwość jest ważna. Paweł gwarantował odpowiedzialne przekazanie zebranych darów z zachowaniem uczciwości wobec wszystkich zainteresowanych.

Część II: Komentarz

1. Tło - Korynt jako ośrodek handlowy: Korynt był strategicznie zlokalizowany na zachodnim wybrzeżu przesmyku łączącego kontynentalną część Grecji z półwyspem Peloponez. Transportowano tamtędy towary między Europą i Azją (między Zatoką Koryńską a Zatoką Saronką), dzięki czemu Korynt był ważnym ośrodkiem handlu generującego znaczące zyski. Miasto zostało odbudowane przez Rzymian w 44 roku p.n.e. i zasiedlone wyzwolencami, kupcami i przedsiębiorcami. Tak więc miasto pozostawało pod silnym wpływem Rzymu, a jego mieszkańcy tworzyli złożoną mozaikę społeczno-ekonomiczną. „Pierwszymi kolonistami byli wyzwolenicy z Grecji, Syrii, Judei i Egiptu, przed którymi otwierały się nowe wspaniałe możliwości. Początkowo rabowali oni groby, by zarobić na utrzymanie, ale miasto miało tak wielki potencjał ekonomiczny, iż w ciągu pięćdziesięciu lat wielu z jego mieszkańców stało się bogaczami” (Jerome Murphy-O'Connor, *Corinth*, w: *The New Interpreter's Dictionary of the Bible*, red. K. Doob Sakenfeld, Nashville 2006, t. 1, s. 733).

Najpopularniejszymi pieniędzmi w Koryncie były rzymskie monety, w tym zwłaszcza denary i sestercje, ale używano także greckich monet (takich jak drachmy). Monety bity z cennych metali (srebra, brązu, a czasami także złota), a ich wartość odpowiadała masie użytego metalu. W wymianie handlowej używano nie tylko pieniędzy, ale stosowano także barter i kredyt, zwłaszcza w przypadku dużych transakcji między zaufanymi stronami. Powszechne były nieformalne praktyki bankierskie - kantory wymiany walut i serwisy pożyczkowe działały na rynkach i w świątyniach oferując wymianę pieniędzy i pożyczki. Pieniądze pożyczano na wysoki procent, a niespłacone w porę długi groziły popadnięciem w niewolę, zwłaszcza w przypadku tych, którzy nie mieli pokrycia pożyczonych sum w majątku. Świątynie funkcjonowały jako biura finansowe, przyjmując depozyty pieniężne i poręczając pożyczki.

W Koryncie istniała przepaść między bogatymi i biednymi. Znane przysłowie zacytowane przez greckiego geografę Strabona (a także wspomniane przez rzymskiego poetę Horacego) dobrze podsumowuje opinię, jaką miał Korynt w tamtym czasie: „Nie dla wszystkich podróz do Koryntu”. Miało to oznaczać, że tylko najtwardsi mogli przetrwać w tym mieście (zob. *The New Interpreter's Dictionary of the Bible*, t. 1, s. 734).

Zamożni kupcy i właściciele nieruchomości żyli w luksusie, podczas gdy wielu najuboższych - drobnych rzemieślników, robotników i niewolników - wiodło skromny żywot. Zbór w Koryncie składał się zapewne zarówno z zamożnych i wpływowych członków korynckiej elity jak i ludzi ubogich. Dlatego też kwestie równości i szczodrości (np. w 2 Kor 8-9) były tak ważne. W grecko-rzymskiej kulturze ofiarność była często łączona z honorem i wzajemnością. Tak więc darczyńcy składali dary, by zyskać przychyłność innych, a nie z niesamolubnej miłości. Wezwanie Pawła w 2. *Liście do Koryntian* do ofiarnego, łaskawego dzielenia się było zupełnie sprzeczne z panującą ówczesnie praktyką. Apostoł wzywał Koryntian, by byli szczodrzy nie dla zysku czy statusu, ale w imię miłości, równości i Chrystusowej szczodrości.

2. Szczodrość jako wyraz łaski Bożej: Paweł podejmuje temat szafarstwa posługując się zborami w Macedonii jako przykładem szczodrości, przypuszczalnie mając na myśli zbory w Filipi, Tesalonice i Berei (2 Kor 8,1-5). Szczodre dary w tych zborach nie wynikały z naturalnej szczodrości czy zamożności ich członków. Paweł wskazuje raczej łaskę Bożą działającą w nich (2 Kor 8,1). Nawet w wielkich trudnościach i biedzie byli oni pełni radości i szczodrze łożyli dla potrzebujących (2 Kor 8,3-5).

To tło nadaje ton tematowi szczodrości. Szczodrość jest nie tylko decyzją o oddaniu darów, ale przede wszystkim odpowiedzią na łaskę Bożą. Macedończycy oddawali dary nie dlatego, że odczuwali nacisk, ani nie dlatego, że szczodrość zyskiwała im przychylną opinię. Ich szczodrość była ochocza, radosna i ofiarna, motywowana wdzięcznością i miłością. Tego rodzaju szczodrość nie ma sensu z punktu widzenia świata, ale jest odzwierciedleniem serca zmienionego i motywowanego przez łaskę, a nie uwarunkowania ekonomiczne czy obowiązki. Prawdziwa szczodrość wypływa z życia podporządkowanego Bogu. Kiedy ludzie należą w pełni do Boga, w naturalny sposób służą Mu także swoimi środkami. Łaska zmienia nasze priorytety i sprawia, że oddawanie darów jest nie tylko przejawem ofiarności, ale także oddawaniem czci Bogu.

Paweł nazywa dobroczynność „łaską”, używając tego samego słowa (*charis*) co w przypadku darów duchowych jak i niezasłużonej Bożej przychyłności. Paweł mówi, że szczodrość jest nie tylko obowiązkiem, ale także duchowym dokonaniem, do którego uzdalnia Bóg.

3. Chrystus, wzór szczodrości: Wezwanie Pawła skierowane do członków zboru w Koryncie jest oparte na gotowości Chrystusa oddania się za nas, kiedy byliśmy jeszcze obcy Bogu. Szczodrość w przypadku chrześcijan nie jest kwestią zamożności, ale oddawania czci Bogu. Nie wynika z poczucia winy czy nacisku, ale jest owocem działania łaski Bożej. Kiedy doświadczamy niezasłużonej szczodrości Boga w Chrystusie, czujemy się zmotywowani do naśladowania łaski przez dobrowolną, radosną i ofiarną dobroczynność.

Chrystus jako wzór szczodrości jest jednym z najważniejszych tematów 2 Kor 8-9. Paweł nie tylko uczy o dobroczynności, ale wywodzi ją z ewangelii. Centralnym wersem w tych dwóch rozdziałach jest 2 Kor 8,9: „Albowiem znacie łaskę Pana naszego Jezusa Chrystusa, że będąc bogatym, stał się dla was ubogim, abyście ubóstwem jego ubogaceni zostali”. Werset ten jest teologiczną kotwicą wezwania Pawła.

„*Będąc bogatym*”. To wyrażenie odnosi się do preegzystencjalnej chwały Chrystusa - Jego boskiego statusu, wiecznej jedności z Ojcem i niebiańskiego bogactwa.

„*Stał się dla was ubogim*”. Jezus wyrzekł się siebie nie tylko stając się człowiekiem, ale wytrwale znosząc odrzucenie, cierpienie, a w końcu mękę i śmierć na krzyżu (Flp 2,6-8).

„*Abyście ubóstwem jego ubogaceni zostali*”. Przez Jego ofiarę zyskujemy duchowe bogactwo - przebaczenie, sprawiedliwość, adopcję i życie wieczne.

Paweł wyraźnie mówi, że dobroczynność nie jest jedynie kwestią łożenia środków materialnych, ale bardziej okazywania ofiarnej miłości. Nikt nie oddał innym tyle, ile oddał Jezus. Paweł nie usiłuje manipulować Koryntianami, by nakłonić ich do dobroczynności, ale wzywa ich, by przez swoją miłość odzwierciedlali miłość Chrystusa.

Szczodrość jest dowodem odrodzenia serca ukształtowanego na podobieństwo ofiarnej miłości Jezusa. Chętna i radosna dobroczynność jest odzwierciedleniem szczodrości Chrystusa (2 Kor 9,7). Jak Jezus ofiarował siebie chętnie i z radością dla naszego zbawienia (Hbr 12,2), tak wierzący są powołani do dobroczynności w tym samym duchu - nie z poczucia winy, ale z radości zrodzonej przez łaskę Bożą. Bóg, który dał nam Chrystusa, największy dar, jest wierny i da nam wszystko, czego potrzebujemy, by być szczodrymi.

4. Znaczenie uczciwości finansowej: Obok wezwania do szczodrości Paweł wyraża głębokie poczucie odpowiedzialności za to, jak zabezpieczone zostaną środki zebrane na wsparcie dla dotkniętych biedą zborów w Jerozolimie. W 2 Kor 8,18-21 apostoł przejrzyście wyjaśnia tę kwestię: „A razem z nim posłaliśmy brata, którego za zwiastowanie ewangelii chwałą wszystkie zbory; lecz nie tylko to, bo został on wyznaczony przez zbory na uczestnika podróży naszej w tym dziele miłosierdzia, którym pragniemy służyć ku chwale samego Pana i ku okazaniu naszej gorliwości, zapobiegając temu, aby nas ktoś nie obmawiał w związku z hojnym darem, którym pragniemy usłużyć; staramy się bowiem o to, co dobre, nie tylko przed Panem, ale i przed ludźmi”.

W tych wersetach Paweł tłumaczy, że wiarygodność i przejrzystość to dwie ważne wartości w dziele budowania Królestwa Bożego. Te dwie wartości mają zapewniać, że wszystko będzie czynione w sposób nie podlegający wątpliwościom i podejrzeniom. Ponadto wartości te świadczą o odpowiedzialności przed Bogiem i ludźmi, a do tego chronią misję i samego Pawła przed ewentualnymi zarzutami dotyczącymi ewentualnych domniemyanych nadużyć.

W ten sposób Paweł daje przykład aktywnej uczciwości. Paweł nie czeka na pojawienie się zarzutów, ale troszczy się o wiarygodność i buduje ją od początku. Tak więc Paweł wybrał kilka osób o niekwestionowanym charakterze, by nadzorowali zbieranie i dostarczenie darów. Byli to ludzie nie tylko posiadający odpowiednie kwalifikacje, ale także znani z uczciwości i poświęcenia dla ewangelii. Ich charakter budził zaufanie do nich w tej roli i zapewniał ich wspólną odpowiedzialną postawę. Według Pawła gospodarowanie pieniędzmi - w tym zwłaszcza powierzonymi środkami na dzieło Boże - było kwestią nie dopuszczającą przypadkowości i niedbałości. Jest to święta odpowiedzialność. Boże środki muszą być zarządzane w sposób przynoszący chwałę Bogu. Uczciwość w finansach to nie tylko unikanie nadużyć, ale także zachowywanie wiarygodności dzieła ewangelii i budowanie zaufania w społeczności.

Jednym z powodów powstrzymujących ludzi przed dobroczynnością jest brak zaufania. Otóż obawiają się oni, że ich środki zostaną sprzeniewierzone. Paweł wprost odnosi się do tego rodzaju obaw. Podkreślając przejrzystość i odpowiedzialność otwiera drogę dla większej dobroczynności, upewniając darczyńców, iż mogąłożyć środki z ufnością, że zostaną one wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.

Paweł rozumie, że finansowa uczciwość to nie tylko kwestia osobistego sumienia (2 Kor 8,21), ale także publicznego świadectwa.

Część III: Zastosowanie

Rozważając 2 Kor 8-9 w świetle treści tej lekcji omówcie poniższe pytania. Pytania te są opracowane w celu pobudzenia do osobistego zastanowienia, dzielenia się spostrzeżeniami i przemyśleniami w grupie oraz praktycznego zastosowania nakierowanego na kluczowe tematy łaski, szczodrości, finansowej uczciwości i Chrystusowej dobroczynności.

1. Paweł mówi, że dobroczynność jest „łaską”. Jak to spostrzeżenie zmienia nasz sposób myślenia o dobroczynności i szczodrości?
2. Jakie powody powstrzymują nas od składania darów, nawet kiedy mamy taką możliwość?
3. Jak zachowujesz równowagę między rozsądnym szafarstwem i szczodrą dobroczynnością w twojej osobistej praktyce?
4. Przeczytaj 2 Kor 9,6-7. Co oznacza bycie „ochotnym” dawcą i jak możemy rozwijać tego rodzaju postawę?
5. Co Paweł miał na myśli pisząc, że „ochotnego dawcę Bóg miłuje”? Dlaczego postawa towarzysząca dobroczynności jest tak ważna?
6. Jaki praktyczny krok możesz podjąć w tym tygodniu, by okazywać dobroczynność odzwierciedlającą łaskę Bożą?

MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELI

- **Przewodniki**- materiały uzupełniające treść „Lekcji biblijnych”.
- **Pytania**- propozycje przebiegu zajęć i pytań do dyskusji w szkole sobotniej.
www.adwent.pl
dział: Studium biblijne
- **Materiał do „Czasu misji”**:
<https://adwent.pl/czas-misji>

KONSULTACJE ONLINE DLA NAUCZYCIELI

- Wspólne przygotowanie do prowadzenia najbliższego studium Biblii.
- Propozycje dodatkowych zajęć.
- Odpowiedzi na pytania związane z treścią studium.
- Wspólnota, modlitwa

każdy czwartek, godz.20.00
Zoom: 856 5129 9515
Kod dostępu: Biblia